

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000/105/1690/ /2010. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva panaszos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 249/2011. (VIII. 31.) számú állásfoglalásának megállapításaira – az előállítást követően a tárgyak elvételéről készült dokumentáció hiányossága tekintetében a panasznak

h e l y t a d o k,

a rendőri intézkedés elleni panaszt minden más tekintetben

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdésére, valamint a 109. § (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz (1363 Budapest, Pf.16.) is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) I r a t t á r

INDOKOLÁS

I.

Panaszos által előterjesztett panasz az alábbiak szerint foglalható össze.

A panaszbeadvány szerint 2010. november 19-én hajnalban, 02 óra 15 perckor a panaszost előállították a BRFK IV. kerületi Rendőrkapitányságra. A szabadulásakor kiadott igazolás szerint a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján előállították, amit a panaszos nem tudott értelmezni. A szabadon bocsátó ügyeletes tiszt szóban közölte vele, hogy ez azt jelenti, hogy bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyként állították elő, azonban a panaszos olvasatában ez semmit sem jelent; ilyen alapon bármivel megvádolhatják utólag.

A rendőr jelentését ugyan nem láthatta, de ennek ellenére biztos benne, hogy annak tartalmát több helyen cáfolni tudná.

Az előállításakor nála lévő dolgainak egy részét az előállító helyiségbe helyezésekor letétbe vették, míg a másik részét a rendőrök elvették tőle, arról szabadulásakor csupán egy átadás-átvételi elismervényt kapott. A panasztétel időpontjában a panaszos képtelen volt megítélni, hogy az elismervény pontos-e, mivel nem emlékezett, hogy mit vettek el tőle. Különösen sérelmezi a zseblámpája, zsebrádiója ill. a sniccer kése elvételét és arra, hogy minderre magyarázatot nem kapott. Nem közölték vele, hogy miért tartották bent 7 órán keresztül, annak ellenére, hogy nem vádolták meg, és a meghallgatását is mellőzték. Az előállító helyiségben papírt ill. íróeszközt kért azzal a céllal, hogy összeírja a panaszait, de nem adtak számára. Álláspontja szerint a vele szemben történt eljárás törvénytelen volt.

A fentiek alapján kérte, hogy ügyét a Panasztestület vizsgálja ki.

A panaszos összefoglalva az alábbiakat kifogásolta:

- 1.) a panaszos az intézkedés jogszerűségét sérelmezte;
- 2.) a panaszos sérelmezte az igazoltatást és a csomag- és ruházatátvizsgálást;
- 3.) a panaszos az előállítás módját, jogszerűségét és időtartamát sérelmezte;
- 4.) a panaszos sérelmezte, hogy a nála lévő tárgyak egy részét a rendőrök elvették tőle, és azokat az elengedésekor nem kapta vissza, csupán egy átvételi elismervényt adtak át neki.
- 5.) a panaszos sérelmezte, hogy az előállító helyiségben kérése ellenére nem kapott tollat, papírt, hogy a panaszát meg tudja fogalmazni.

II.

Döntésem meghozatala során az alábbi rendőrségi dokumentumok és nyilatkozatok álltak rendelkezésre:

- a panaszos 2010. november 19-én előterjesztett panaszbeadványa.
- a 2010. november 19-én kelt, 01040/516113/2010/id sz. az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés.
- 2010. november 19-én kelt az előállítás végrehajtásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás elnevezésű irat.
- a 01040/516113/2010 id. sz., 2010. november 19-én kelt átvételi elismervény.
- az előállításról kiállított 2010. október 19-én kelt igazolás.
- 2010. november 19-én kelt nyilatkozat az elfogott, előállított, elővezetett személy részéről.
- a 2010. november 19-én kiállított letéti tárgyakról szóló jegyzőkönyv.
- a kapitányságvezető 2011. április 11-én kelt tájékoztató levele.

A rendelkezésre álló rendőrségi iratokból tényszerűen az alábbiak állapíthatók meg.

A BRKF IV. kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály Őr-Járőr Alosztály r. törzsőrmestere és r. őrmestere 01040/516113/2010/id sz., az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésükben előadták, hogy 2010. november 19-én 02 óra 15 perckor gépkocsizó járőr-szolgálatuk teljesítése során, az utcán haladva egy, a járdán közlekedő gyalogos személyre lettek figyelmesek, aki egy utazótáskát tartva haladt a gépkocsi felé. A gyalogos személy miután meglátta a járőröket megfordult és a Budapest, XIII. kerület Aradi utca irányába, gyorsabb lépéssel haladt tovább. Ezt követően felszólította a r. törzsőrmester a panaszost, hogy álljon meg, mely felszólításnak a panaszos eleget tett. A r. törzsőrmester ezt követően intézkedést kezdeményezett vele szemben. Először személy azonosságának igazolására szólította fel, majd a személyi adatait az ügyeleten keresztül ellenőrizte a körözési rendszerben, melyben nem szerepelt. A továbbiakban közölte a járőr a panaszossal, hogy ruházat- és csomagátvizsgálást fog végrehajtani. A panaszosnál lévő utazótáskát átvizsgálva előkerült:

- 2 db Konzol 20 10.004 számú 699 Ft értékű magazin
- 2 db Konzol 20 10.003 számú 699 Ft értékű magazin
- 1 db Szépvirág extra VI. évf. 5 számú 9771789337007 sorozatszámú 390 Ft értékű magazin
- 1 db Szépvirág extra VI évf. 5 számú 9771789338004 sorozatszámú 550 Ft értékű magazin
- 1 db Szépvirág extra VI évf. 5 számú 9771789336000 sorozatszámú 550 Ft. értékű magazin
- 2 db Bio info 2010. 8. számú darabja 445 Ft értékű magazin
- 1 db Bio info 2010. 7. számú 390 Ft értékű magazin
- 2 db Fashion és travel 10003 számú darabja 399 Ft értékű magazin
- 1 db Esküvő Classic 2010. 4. számú 345 Ft értékű magazin
- 1 db Hilton Esküvő Trend 2010-2011-es évfolyamú 485 Ft értékű magazin
- 1 db Pálffy István Egy kis hazai című könyve, amely 2010 Ft értékű
- 1 db (nagy) vizet öntő afrikai nőt ábrázoló szobor
- 1 db a bal kezében pálcát tartó afrikai férfit ábrázoló szobor
- 1 db edényt tartó afrikai férfit ábrázoló szobor
- 1 db a jobb kezében egy vázát tartó afrikai nőt ábrázoló szobor
- 1 db (kicsi) vizet öntő afrikai nőt ábrázoló szobor

A szobrok értéke nem volt megállapítható, mert le voltak kaparva a talapzatról az árcímkék. A magazinok és szobrok újszerű állapotban, töretlenül kerültek elő. A tárgyak

birtoklására vonatkozó kérdésre a panaszos azt felelte, hogy azok az ő tulajdonát képezik, viszont arról, hogy a tárgyak milyen célból vannak nála, nem nyilatkozott.

A panaszos ruházatának átvizsgálása során a zsebeiből előkerült 1 db Energizer elemlámpa, 1 db Palito zsebrádió, melyet lehet elemlámpaként is használni és 1 db schniccer kés. Ezekre a tárgyakra vonatkozóan a panaszos azt nyilatkozta, hogy az ő tulajdonát képezik, viszont arra a kérdésre, hogy milyen célból vannak nála, nem nyilatkozott.

Ezt követően az intézkedő rendőr közölte a panaszossal, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt, előállítja a BRFK IV. kerületi Rendőrkapitányságra. Az előállítás tényét jelentették az ügyeletnek. A panaszost sérülés- és panaszmentesen állították elő a BRFK IV. kerületi Rendőrkapitányság előállító helyiségébe. Ott az előállításról szóló nyilatkozatot kitöltötte, azon kiértesítendő személyt nem jelölt meg, jogairól és kötelezettségeiről tájékoztatták. A rendkívüli ór a panaszost 02 óra 35 perckor az előállító helyiség E/II-es számú zárkájában helyezte el. A fent nevezett tárgyakat az ügyeletes tiszt átvette a járőröktől.

Az intézkedésnél jelen volt még a r. főtörzsaszázlós, a szolgálatirányító parancsnok és egy polgárőr is.

A jelentés rögzíti, hogy a panaszossal szemben az Rtv. 29.§ (1) bekezdés alapján igazoltatásra és az Rtv. 31.§ (1) bekezdés alapján személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálására, az Rtv. 33.§ (2) bekezdés b) pontja alapján bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy előállítására került sor. Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

A 2010. november 19-én kelt jelentés előállítás végrehajtásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálás elnevezésű irat tartalmazza, hogy az igazoltatás, a személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálása és a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy előállítása jogszerű, szakszerű és arányos volt.

BRFK VI. kerületi Rendőrkapitányság r. hadnagya által kiállított 01040/516113/2010 id. sz., 2010. november 19-én kelt átvételi elismervényen történt az 1) pont alatt ismertetett tárgyak felsorolása. A panaszos az elismervényre kézzel ráírta, hogy „Nem tudtam egyeztetni a kifosztásomhoz!” és így írta alá az iratot.

Az előállításról kiállított 2010. november 19-én kelt igazolás szerint a panaszos előállítása 02 óra 15 perctől 09 óra 20 percig tartott. A panaszos az igazoláson jelezte, hogy az egész eljárás ellen panaszt kíván tenni.

A 2010. november 19-én kelt nyilatkozatban rögzítésre került, hogy az előállítás kezdete 02 óra 35 perc, a panaszosnak sérülése az előállítás során nem keletkezett, ugyanakkor panasz volt az előállítással szemben, a megfelelő tájékoztatást az elhelyezéséről, jogairól és a jogorvoslati lehetőségeiről megkapta, más személy kiértesítését nem kérte. Távozásának ideje 09 óra 20 perc.

A 2010. november 19-én kiállított letéti tárgyakról szóló jegyzőkönyv szerint a panaszostól elvettek egy pár cipőfűzőt, 2 db kulcstartót, 1 db övet, 1 db kést, 1 db táskát, 2 db elemet, 1 db csuklószorítót, 1 db parfümöt, 1 db tolltartót, és egyéb – a jegyzőkönyvben olvashatatlanul rögzített – tárgyakat, melyeket a panaszos az előállítás végén hiánytalanul visszakapott.

A BRFK IV. kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének 2011. április 11-én kelt tájékoztató levelében előadta, hogy a panaszossal szemben nyomozati cselekményt nem

foganatosítottak, jegyzőkönyvben történő meghallgatására vagy gyanúsítására nem került sor. Vele szemben az eset kapcsán nem indult büntetőeljárás.

A panaszosnál talált tárgyakat az intézkedő rendőrök a jelentésükhöz mellékelték, majd azokat 2011. január 17-én a panaszos részére visszaadták.

III.

Megállapítható, hogy a panaszos azon magatartása, hogy a rendőrök észlelésekor sarkon fordult, és gyors léptekkel próbált eltávolodni a rendőröktől, miközben a késői időpontban – amikor nyilvánvalóan a tömegközlekedés nincs – egy telipakolt utazótáskát tartott magánál, valóban megalapozhatta annak a gyanúját, hogy a panaszos megpróbálta elkerülni a rendőrökkel való találkozást, mert esetlegesen valamilyen jogellenes cselekményt – bűncselekményt vagy szabálysértést – követett el.

A panaszos által a rendőri intézkedés kapcsán konkrétan megfogalmazott kifogásokra vonatkozóan álláspontom a következő.

1.) A panaszossal szemben foganatosított intézkedés jogszerűségekor az alábbiakat állapítottam meg.

A rendőri intézkedés jogalapját az alábbi jogszabályok biztosították.

A rendőr feladatát a rendőri intézkedés foganatosítása időpontjában hatályos Rtv. 1. § (1) bekezdése¹, valamint a 2. § (1) bekezdés² határozza meg.

A rendőr intézkedési kötelezettségéről az Rtv. 13. § (1) bekezdése³ rendelkezik. A rendőr intézkedési kötelezettségét a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007.(XII.23.) IRM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. § (1) bekezdése⁴ szabályozza.

A rendelkezésre álló iratokból és rendőri jelentésből megállapítható, hogy a panaszos a járdán közlekedve egy nagy utazótáskát vitt magával, majd meglátva a rendőröket sarkon fordult és a lépteit gyorsítva próbált az ellenkező irányba távozni.

A rendőrök a panaszos fenti magatartását akként értékelték, mint aki próbálja az esetleges rendőri találkozást elkerülni. A panaszosnak az éjszakai órákban történő gyanús magatartása indokolttá tette, hogy a panaszost intézkedés alá vonják.

¹ **Rtv. 1. § (1) bek.** *A Magyar Köztársaság Rendőrségének (a továbbiakban: rendőrség) feladata a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az e törvényben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés.*

² **Rtv. 2. § (1)** *A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyónbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.*

³ **Rtv. 13. § (1) bekezdés alapján,** *a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.*

⁴ **Szolgálati Szabályzat 3. § (1)** *Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.*

A Panasztestület állásfoglalását áttanulmányozva, abban nem állt rendelkezésre olyan panaszosi előadás, amelyet a rendőrök jelentésével össze lehetett volna vetni, így az előállítást megelőző események vizsgálatakor a rendőri jelentésben foglaltakat lehetett csupán figyelembe venni.

Ezért – egyetértve a Panasztestület álláspontjával – fennállt a rendőrség intézkedési kötelezettsége egy esetleges szabálysértés vagy bűncselekmény megelőzése, felderítése és a feltételezett tettesek elfogása érdekében.

2.) A panaszos az igazoltatását, valamint a ruházatátvizsgálást sérelmezte.

A rendőri jelentésekből megállapítható, hogy az intézkedő rendőrök a panaszost, gyanús viselkedése miatt, személyazonosságának igazolására szólították fel. A panaszos a felszólításnak a személyigazolványa átadásával eleget tett. Ezt követően a panaszos adatait a körözési rendszerben a rendőrök ellenőrizték, amelyben nem szerepelt.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdése szerint, *„a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani. Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni.”*

A Panasztestület álláspontjával egyetértve, a fentiekben részletezett okok miatt fennállt az intézkedő rendőrök intézkedési kötelezettsége, így a jogszerűen kezdtek intézkedést a személyazonosság megállapítása érdekében. A panaszos igazoltatása jogszerű volt, ezért a panaszt elutasítom.

A Panasztestület az állásfoglalásában úgy ítélte meg, hogy a panaszos a ruházatátvizsgálására jogszerűen került sor – mellyel kapcsolatban a panaszost alapjogsérelem nem érte –, ugyanakkor a ruházat- és csomagátvizsgálás kapcsán hibásan történt meg a jogalap megjelölése, mivel a jogalapot a konkrét esetben nem a rendőrség által megjelölt Rtv. 31. § (1) bekezdése⁵, hanem az Rtv. 29. § (6) bekezdése⁶ biztosította – ezért a Panasztestület álláspontja szerint sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A panasztestület álláspontjával nem értünk egyet, az alábbiak alapján.

Megítélésünk szerint az a körülmény, hogy a ruházat- és csomagátvizsgálásakor a rendőrök észlelték, hogy a panaszos kést is tartott magánál, valamint a panaszos fentiekben részletezett viselkedése is bűncselekmény elkövetésének gyanújára adott okot, illetve fenn állhatott a veszélye annak, hogy nála egyéb betörő szerszámok is lehettek (amelyek alkalmasak élet- és testi épség veszélyeztetésére), joggal alapozták meg a ruházatátvizsgálást. A gyanú minderre tehát fennállt.

Véleményünk szerint azáltal, hogy az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben az intézkedő rendőrök az előállítás jogalapjaként az Rtv. 31. § (1) bekezdését jelölték meg, a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült, mivel a rendőrök jelentésükben –

⁵ *Rtv. 31. § (1) Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.*

⁶ *Rtv. 29. § (6) A rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.*

amelyben a feltüntetett, és helyes, Rtv. 29.§ (6) bekezdés szerinti jogalapot maga a Panasztestület is helytállónak minősítette – rögzítették, hogy az ellenőrzést nem támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele érdekében, hanem a panaszos magatartása által felvetett jogellenes cselekmény (bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja) miatt tartották indokoltnak.

A fentiekre tekintettel a panasz ezen részét is elutasítom.

3.) *A panaszos az előállítás módját, jogszerűségét és időtartamát sérelmezte.*

A Rendőrség feladatát az Rtv. 1. §⁷ és 2. § 1.) pontja⁸ határozza meg.

A panaszos előállításáról készült jelentés szerint az intézkedésre az Rtv. 33. § (2) bekezdésének b) pontja alapján – „*a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható*” – került sor.

A panaszos előállításának okait részletesen a határozat 3. oldala tartalmazza, így megállapítható, hogy mindez megalapozhatta a bűncselekmény egyszerű gyanúját.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdésének b) pontja lehetőséget teremt arra a rendőrségnek, hogy előállítsa azt a személyt, akivel szemben felmerül a bűncselekmény elkövetésének gyanúja. A fenti körülmények – a panaszos magatartása, majd a nála fellelt tárgyak – megalapozták a gyanú olyan mértékét, ami a körülmények tisztázásáig, valamint a panaszos által előadottak ellenőrzéséig az előállítást indokoltá tette. A rendőrök esetünkben jogszerűen jártak el, amikor a panaszos előadásának hiányosságai miatt, bűncselekmény gyanúja alapján a panaszos előállítása mellett döntöttek.

Tekintettel arra, hogy az előállításnak megvolt a jogalapja, ezért a panasz ezen részét elutasítom.

Az előállítás hosszával kapcsolatosan a panaszos előadta, hogy 02 óra 15 perckor kezdtek meg vele szemben a rendőrök az intézkedést, melynek keretében előállították. Majd csak hét órával később engedték el anélkül, hogy meggyanúsították, vagy kihallgatták volna.

Az előállítása idejével kapcsolatos szabályokat az Rtv. 33.§ (3) és (4) bekezdés⁹ foglalja össze, illetve a Szolgálati Szabályzat 47. §-a¹⁰ tartalmazza.

⁷ **Rtv. 1. § (1)** *A Magyar Köztársaság Rendőrségének (a továbbiakban: rendőrség) feladata a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az e törvényben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés.*

⁸ **Rtv. 1. § (2)** *A rendőrség az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében:*
1. *általános bünyügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését és felderítését,*

⁹ **Rtv. 33. § (3)** *A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.*

(4) Az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

¹⁰ **Szolg.Szab. 47. §** *Az előállítás az előállított személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetőleg előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.*

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint, a panaszos rendőrök általi igazoltatására és előállításra 02 óra 15 perckor került sor, 02 óra 35 perckor helyezték el őt az előállító helység egyik zárkájában. Az előállításról kiadott igazoltatás szerint a panaszos előállítása 02 óra 15 perctől 09 óra 20 percig tartott.

A Panasztestület állásfoglalásában rögzíti, hogy maga az előállítás ténye – a panaszos előadását ellenőrizték, elsősorban a panaszos kihallgatásával, valamint a tárgykörözési rendszer ellenőrzésével – jogszerű volt, azonban az előállítás időtartamának indokolatlan elhúzódása, és az a tény, hogy az előállítás céljának elérése érdekében gyakorlatilag semmilyen tevékenységet nem végzett a rendőrség, jogszerűtlen volt, ezért a mintegy hét órás előállítás sértette a panaszos személyi szabadsághoz való jogát.

Álláspontunk szerint, az előállítás időtartamának 7 órán át tartó elhúzódása nem volt indokolatlan, annak ellenére sem, hogy látszólag nyomozati cselekmény nem történt az ügyben. A mintegy hét óráig tartó, az Rtv. 33. § (3) bekezdésében (ld. 8. oldal) előírt, a legfeljebb 8 óráig tartó előállítás időtartamát meg nem haladó előállítást indokolhatta az a körülmény, hogy ezen időtartam alatt érkezhettek volna bejelentés olyan bűncselekményről, amely során a fellelt tárgyakat hiányolják. Tekintettel arra, hogy az előállítás célja - vagyis, az elsődleges intézkedések megtétele annak felderítéséhez, hogy történt-e az adott eset kapcsán bűncselekmény, illetve szabálysértés - megvalósult, így nem vált szükségessé az előállítás időtartamának meghosszabbítása. Mindez azt jelzi, hogy az előállítással a személyi szabadság korlátozása valóban a szükséges ideig tartott. Ugyanakkor szükséges megjegyezni, hogy a körözési rendszerek, rendőrségi adatbázisok leellenőrzése is meglehetősen időigényes feladat, mely szintén hozzájárulhatott az előállítás idejének elhúzódásához.

A panaszos gyanúsított ki hallgatására azért nem kerülhetett sor, mivel a hatósághoz nem érkezett bejelentés a megtalált tárgyak eltulajdonítása miatt. Sértett nem jelentkezett az esettel kapcsolatban, ezért nem volt törvényes lehetőség nyomozás megindítására. Mindez azonban önmagában nem jelenti azt, hogy a tárgyak birtoklásával kapcsolatban ne merülne fel - akár a későbbiekben - bűncselekmény, illetve annak gyanúja, csupán azt, hogy a fellelt tárgyak eltulajdonításával kapcsolatos bejelentés az előállítás megszüntetésének időpontjáig nem történt, ezért bűncselekmény elkövetése nem bizonyítható. Ettől az intézkedés – megítélésünk szerint – utólag nem lesz jog- vagy szakszerűtlen.

A fenti okok miatt a panaszt e tekintetben is elutasítom.

4.) A panaszos sérelmezte, hogy a nála lévő tárgyak egy részét a rendőrök elvették tőle, és azokat az elengedésekor nem kapta vissza, csupán egy átvételi elismervényt adtak át neki.

A panaszos konkrétan azt sérelmezte, hogy a nála lévő tárgyak egy részét a rendőrök az előállításakor elvették tőle, azonban a szabadon bocsátásakor nem kapta vissza, csupán egy átvételi elismervényt adtak át számára.

A Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 19/1996. (VIII.23.) ORFK utasítás (továbbiakban: Fogda Szab.) 35. pontja¹¹ és a 95. pontja¹² rendezi a fogdára történő befogadás során a letétkezelés szabályait.

¹¹ **Fogda Szab. 35. pontja** „a befogadást végző rendőr a fogvatartottat felszólítja a nála lévő tárgyak bemutatására, a magánál nem tartható tárgyak átadására. A kötelező ruházatátvizsgálás, indokolt esetben motozás után a fogvatartottnál lévő összes, letétként kezelendő tárgyról négy példányban jegyzőkönyvet vesz fel. A letéti jegyzőkönyv első példányát a letéti tárgyakhoz, a második példányt az eljárás irataihoz csatolja, a

A letéti tárgyakról szóló jegyzőkönyv szerint a panaszosnál lévő tárgyak egy részét 02 óra 35 perckor vették letétbe, amelyeket a panaszos elengedésekor visszacapott.

Az átvételi elismervény elnevezésű dokumentum szerint ugyanakkor a táskában található tárgyakat 09 óra 30 perckor a r. hadnagy vette el a panaszostól, azonban az átvételi elismervényből nem derül ki a jogcím, ami alapján erre sor került.

Az iratok szerint ezeket a tárgyakat a panaszosnak 2011. január 17-én adták vissza, azonban erről semmilyen iratanyag nem áll a rendelkezésre.

Tekintettel arra, hogy az ügyel kapcsolatban a rendőri tájékoztatás szerint büntetőeljárás nem indult, illetve a tárgyak elvételéről, lefoglalásáról alakszerű határozatot sem hoztak, sőt magára a fent leírt cselekményre a rendőrök maguk is az átvétel és nem a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 151. §-a¹³ szerinti lefoglalás elnevezést használják, a fenti cselekményre nem alkalmazhatóak a Be. rendelkezései. Ugyanakkor sem az Rtv., sem a Szolgálati Szabályzat nem ismeri az átvételi elismervény útján történő átadás intézményét.

A Panasztestület szerint, a rendőrök a panaszosnál lévő tárgyakat mindenféle jogszabályi felhatalmazás hiányában vették el, így az utazótáskában található tárgyak elvétele során sérült a tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

(Álláspontom szerint azzal, hogy a panaszos a tőle átvett tárgyakat az előállítás megszüntetésével hiánytalanul visszakapta, őt ennek kapcsán jogsérelem nem érte.)

A fenti okok miatt megállapítható, hogy a Rendőrség a panaszos előállítás során átvett tárgyainak a visszaadását nem megfelelően dokumentálta, ezért a Panasztestülettel egyetértve a panaszosnak e tekintetben helyt adok.

5.) A panaszos sérelmezte, hogy az előállító helyiségben kérése ellenére nem kapott tollat, papírt, hogy a panaszát meg tudja fogalmazni.

Az iratokból kitűnik, hogy a panaszos már a „nyilatkozat az előállított személy részéről” elnevezésű iraton jelezte 02 óra 35 perckor, hogy az előállításával kapcsolatban panasza van. Ezt megismételte az előállítás időtartamáról kiállított igazoláson, ahol megjelölte, hogy az egész eljárást sérelmezi.

2010. november 19-én az elbocsátását követően, 09 óra 46 perckor a panaszos részére az igazolásokat kiadó r. hadnagy jegyzőkönyvben rögzítette a panaszos sérelmeit.

harmadik példányt a fogvatartottnak adja át, a negyedik példány a tömbfüzetben marad. A fogvatartott zárkába bevihető, magánál tartható tárgyait a rendszeresített letéti jegyzőkönyv hátoldalán, vagy külön lapon kell felsorolni”.

¹² **Fogda Szab. 95. pontja** „a szolgálatot ellátó őrpáncsnok a fogvatartottnak a fogdából történő végleges elbocsátásakor a kiadott személyi felszereléseket tételesen átveszi, ruházat- és csomagátvizsgálatot hajt végre, kiadja a letéti tárgyakat és az átvételt elismerteti, indokolt esetben orvosi vizsgálatot kezdeményez, az orvosi írásos véleményét a fogvatartás okmányaihoz csatolja”.

¹³ **Be. 151. § (1)** A lefoglalás a bizonyítás érdekében vagy az elkobzás, illetőleg a vagyonekobzás biztosítására a dolognak a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság általi őrzésbe vétele vagy megőrzésének más módon történő biztosítása.

A panasz előterjesztésének lehetőségét az Rtv. 92. § (1) bekezdése szabályozza, eszerint *„akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el”*.

A hivatkozott jogszabályhely lehetőséget teremt arra, hogy az intézkedés alá vont személy a rendőri intézkedéssel összefüggő panaszát a rendőrségen előterjessze. Az ehhez szükséges feltételeket és körülményeket pedig a rendőrség köteles biztosítani egyrészt a fogvatartással összefüggő iratok kitöltésével, másrészt oly módon, hogy az írásban vagy szóban előadott panaszbeadványokat befogadja.

A rendelkezésre álló iratokból kitűnik, hogy a panaszos a panaszát már a fogvatartásról kiállított igazolásokon jelezte, illetve az elbocsátását követően azt egy rendőr részletesen is jegyzőkönyvbe foglalta, ezért megállapítható, hogy e téren a panaszost jogsérelem nem érte, a panaszát több formában jelezte, ezért ezen sérelmét elutasítom.

IV.

A Panasztestület a panaszos által előterjesztett panaszt megvizsgálta és a fent hivatkozott állásfoglalásában azt megalapozottnak találta. A Panasztestület megállapította, hogy a panaszost az igazoltatása kapcsán jogsérelem nem érte, ugyanakkor sérült a tisztességes eljáráshoz való joga a ruházat- és csomagátvizsgálása jogalapjának rossz megjelölése kapcsán, illetve súlyos mértékben sérült panaszos a személyi szabadsághoz való joga az előállítás időtartama miatt, illetve szintén súlyos mértékben sérült a tulajdonhoz való joga a vagyontárgyai „lefoglalása” kapcsán.

A fenti kifejtett indokok alapján a rendőri intézkedéssel kapcsolatban a Panasztestület megállapításaival a ruházat és csomagátvizsgálás jogalapja, valamint az előállítás időtartalma miatt előterjesztett panasz tekintetében nem értek egyet, az állásfoglalásban rögzítettekkel egyéb tekintetben egyetértek.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése¹⁴, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdéseim¹⁵ alapul.

¹⁴ **Rtv. 92. § (1)** *Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.*

¹⁵ **Rtv. 93/A. § (6)** *A Testület a panaszt kilencven nap alatt vizsgálja meg. A Testület az állásfoglalását külső befolyástól mentesen alakítja ki. A Testület az állásfoglalását megküldi az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók számára.*

(7) Az országos rendőrfőkapitány a panaszról az állásfoglalás kézhezvételét követő harminc napon belül közigazgatási hatósági eljárásban dönt. Ha az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók határozatban eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdése, 109. § (1) és (3) bekezdései;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 1. § (1) bek., (2) bek. I) pont, 13. § (1) bek., 29. § (1), (6) bek., 31. § (1) bek. , 33. § (2) bek. b) pontja, 33. § (3) és (4) bek., 92. § (1) bek., 93/A. § (7) és (9) bekezdései, 97. § (1) bekezdés b) pontja;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 3. § (1) bek., 47. § ,
- Fogda Szab. 35. pontja, 95. pontja,
- Be. 151. §,

Budapest, 2011. október „ „

Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány